

Jarosław Ławski

Laudacje nowych Członków Honorowych Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza : Swietłana Musijenko

Wiek XIX : Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza 5
(47), 644-645

2012

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

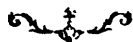
Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wobec adeptów edytorskiego rzemiosła – z nienadużywającej „wieku i urzędu” uczynności i koleżeńskości.

Dla takiej relacji język polski wieku XVIII – epoki, o której Jan Lechoń, jeden z głównych bohaterów prac Romana Lotha, pisywał z czułością i sentymentem – miał w słowniku wyraz „towarzyskość”. Taką więc także „towarzyskość” Romana Lotha, ubiegłorocznego Jubilata (urodzonego w roku 1931), Towarzystwo Literackie imienia Adama Mickiewicza (w którego obieralnych organach kierowniczych od 1986 roku Profesor zasiada, w którego „pismach czasowych”, jak mówiono dawniej, od dawna publikuje, i które uczynnie wspiera w zakresie działań organizacyjnych i prawnych) pragnie uczcić, docenić i na swoją miarę uwiecznić – na ile oczywiście jest w stanie uczynić to jako jedna z ludzkich instytucji ulokowanych zaledwie „na rogu świata i nieskończoności”.

Jacek Wójcicki

SWIETŁANA MUSIJENKO



PROFESOR DR HAB. Swietłana Musijenko – to bez wątpienia najwybitniejsza współczesna polonistka białoruska. Uczennica wybitnego rosyjskiego polonisty prof. Wiktora A. Choriewa. Z pochodzenia Ukrainka, stworzyła w Grodnie na Państwowym Uniwersytecie im. Janki Kupały samodzielną, zatrudniającą dziesięciu pracowników Katedrę Polonistyki. Wybitny pedagog, wychowawczyni zastępu białoruskich polonistów literaturo- i językoznawców. Własnym wysiłkiem powołała w Grodnie Muzeum Zofii Nałkowskiej, upamiętniła grodzieńskie ślady Elizy Orzeszkowej. Zorganizowała wiele znaczących międzynarodowych konferencji naukowych o Nałkowskiej i Orzeszkowej, a także wielką rocznicową Międzynarodową Konferencję „Adam Mickiewicz i Kultura Światowa” (Grodno – Nowogródek 12–17 maja 1997 roku), której materiały opublikowano w Polsce i na Białorusi w pięciu tomach.

Trudno ogarnąć ogromny dorobek Badaczki, autorki kilkuset prac o literaturze polskiej, w tym monografii *Powieść realistyczna w literaturze dwudziestolecia międzywojennego (lata 20.–30. XX wieku)*, wydanej w Grodnie w 2003 roku. Uruchomiła w Grodnie Międzynarodowy Instytut Adama Mickiewicza, koordynujący naukową współpracę ośrodka grodzieńskiego ze środowiskiem naukowym Krakowa i Gdańska, Białegostoku i Warszawy. W zgodnej opinii badaczy polskich – Małgorzaty Czermińskiej, Józefa Bachorza i Tadeusza Budrewicza – Pani Profesor Musijenko to „wybitna organizatorka życia naukowego, znakomita badaczka i pedagog”. Jak zaświadcza pracujący od kilkunastu lat przy organizacji Olimpiady Literatury i Języka Polskiego na Białorusi naukowcy polscy, prof. Anna Kieźuń, dr Anna Janicka i dr Barbara Olech, to „wsparcie i osobista życzliwość Profesor Musijenko zdecydowały o tym, że Olimpiada odbywa się od tylu lat nieprzerwanie z ich udziałem”.

Wspaniała Ukrainka, obywatelka Białorusi, znakomita Uczona, przyjaciółka Polski i polskiej kultury – tak w skrócie ująć można sylwetkę wybitnej Osobowości, jaką jest Pani Profesor Swietłana Musijenko.

Jarosław Ławski

JADWIGA PUZYNINA



PROFESOR DR HAB. Jadwiga Puzynina, z domu Zapolska, urodzona 29 stycznia 1928 roku w Rożyszczach na Wołyniu, uczennica Witolda Doroszewskiego, w 1951 roku ukończyła studia na Uniwersytecie Warszawskim, po których podjęła pracę w Instytucie Badań Literackich PAN pod kierunkiem prof. Renaty Mayenowej, zaś w roku 1956 została zatrudniona na swej Alma Mater. W latach PRL-u była zaangażowana w działalność opozycyjną, drukowała także poza cenzurą, tutaj krystalizując problematykę, która stanie się następnie Jej znakiem rozpoznawczym. W czerwcu 1982 roku została pierwszym wybranym demokratycznie dziekanem polonistyki na UW, gdzie, po krótkim internowaniu, w 1983 roku założyła Pracownię Słownika Języka Cypriana Norwida. W 1987 roku uzyskała tytuł profesora, wieńczący formalnie Jej karierę naukową, ale przecież nie zamykający wspaniałej działalności. Odwrotnie, ciągle czynna, między innymi podejmowała też pracę na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego, była blisko związana ze środowiskiem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, została członkiem Polskiej Akademii Umiejętności, a także Komitetu Językoznawstwa PAN i Rady Języka Polskiego, zaś w 2009 roku, wracając do swych najgłębszych zainteresowań, wraz z drem Tomaszem Korpyszem stworzyła *Internetowy słownik języka Cypriana Norwida*. W uznaniu jej zasług uhonorowano Ją zresztą najwyższymi odznaczeniami państwowymi.

Profesor Puzynina stanowi niekwestionowany autorytet naukowy, a przede wszystkim uznawana jest za inicjatorkę krystalizowania problematyki aksjologii i etyki słowa, która stała się podstawą i inspiracją dla kontynuujących Jej pomysły przedsięwzięć choćby takich, jak powołanie w 2008 roku w Bydgoszczy Stowarzyszenia Etyki Słowa. Jej też właśnie jako pierwszej Stowarzyszenie przyznało członkostwo honorowe. Znamienne, że w odpowiedzi na to ostatnie wyróżnienie Ona sama nie ukrywała radości z dostrzeżenia, jak to ujęła: „najważniejszego dla mnie motywu mojej działalności zawodowej z ostatnich trzydziestu lat, a przede wszystkim – opowiedzenia się za takim sensem pracy naukowej i popularyzatorskiej całej grupy poważnych polskich językoznawców”.

Dla tego najważniejszego dla Profesor Jadwigi Puzyniny motywu, pojawiającego się jeszcze w publikacjach drugiego obiegu, znalazła Ona, poniekąd nieoczekiwanie dla siebie samej, historycznego sojusznika w Norwidzie i jego problematyce wartości, a szczególnie prawdy; natomiast współczesnego sprzymierzeńca